

NEWSLETTER

CENTAR ZA AMERIČKE STUDIJE

Vol. 6, maj 2020.

VESTI

Centar za američke studije, u iščekivanju kraja pandemije, deo aktivnosti prebacuje u virtuelni prostor, i dalje vodeći računa o socijalnoj distanci. Želja nam je da koristeći prednosti Zoom platforme, predavanja naših saradnika i prijatelja Centra približimo javnosti. Prvo predavanje o Španskoj groznici u Americi održaće naš mladi kolega Vukašin Zorić, istoričar, sekretar Centra za američke studije i korednik Newslettera. Detalji će biti objavljeni na Fejsbuk stranici Centra za američke studije. Ukoliko imate predloge za predavanja i želite da čujete više o određenim temama vezanim za američku istoriju, društvo i kulturu,

pišite nam na

centarzaamerickestudije@gmail.com

Daktilografkinja u Njujorku, oktobar 1918. (National Archives)

CENTAR ZA AMERIČKE STUDIJE I AMERIČKI PREDSEDNIČKI IZBORI 2020.

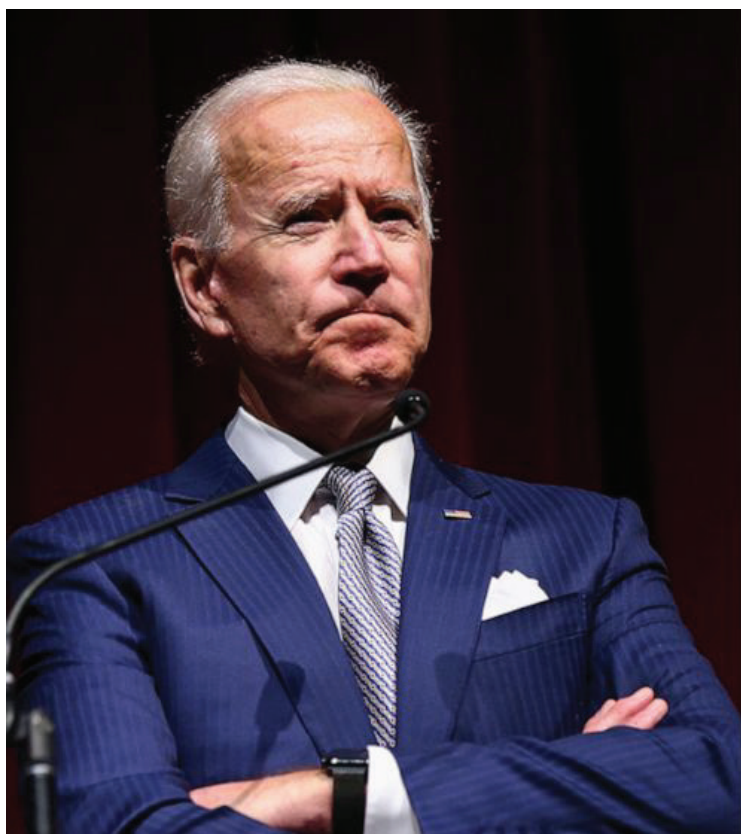
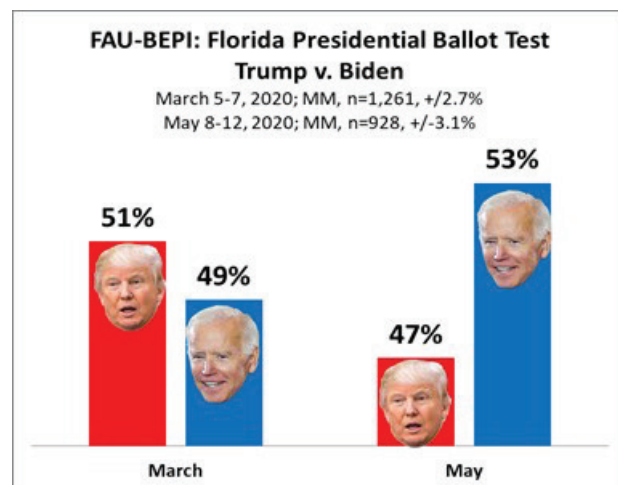
U maju su održani preliminarni izbori u Kanzasu, Nebraski, Oregonu i na Havajima, na kojima je pobednik bio jedini aktivni kandidat – Džozef Bajden. Demokratska nacionalna konvencija, odložena zbog pandemije za avgust, trebalo bi da bude formalnost na kojoj će Bajdenova nominacija za predsednika biti ozvaničena. Ipak, Bajdenova unutarstranačka pobeda nije donela bivšem potpredsedniku samo korist. Zbog toga što se zna da će biti protivkandidat Trampu, pažljivije se prate njegova obraćanja, te su i gafovi pogubniji za njegovu kampanju. Gaf koji je odjeknuo u maju je Bajdenova izjava da niste crni ako ne podržavate njega. Ova, u najmanju ruku redukcionistička izjava kritikovana je sa leve, a ismejana sa desnice. Usledilo je Bajdenovo izvinjenje, čiji će efekat pokazati buduća ispitivanja javnog mnjenja i, na kraju, izbori.

Predsednik Donald Tramp jedva je dočekaov ovakvu izjavu i eksploatisao je za političke poene, čak objavljujući mimove koji omalovažavaju protivkandidata. Tokom meseca maja, na desetine tvitova posvetio je Bajdenu, opisujući ga ustaljenim izrazom – Pospani Džo (Sleepy Joe). Planovi i ideološke pozicije oba kandidata su u drugom planu, dok je u prvi plan izbilo nadmetanje čija je ličnost pogodnija za najvišu funkciju. Iako je i ranije harizma predsedničkih kandidata bila važan faktor, čini se da je ovogodišnje insistiranje na snazi ličnosti simptom novijeg izazova populizma demokratskom procesu.

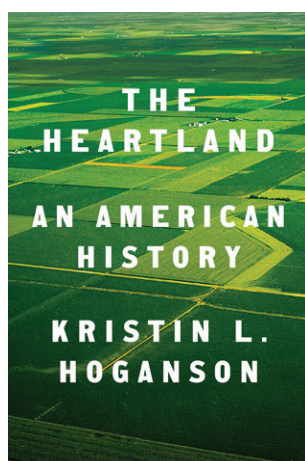
Zbog tradicionalne dominacije republikanaca i demokrata u američkom političkom životu, lako je prevideti kandidate ostalih partija. Ipak, ne treba zaboraviti da je kandidat Libertarijanske partije Geri Džonson osvojio oko 4,5 miliona glasova na prethodnim predsedničkim izborima (preko 3% glasova). Ta partija, koja odvlačenjem glasova od najvećih partija ima potencijal da prevagne u državama gde je uska trka, održala je svoju konvenciju onlajn, i izabrala Džoanu Džorgensen, univerzitetsku profesorku psihologije, za predsedničku kandidatkinju. Videćemo da li će libertarijanci, besni zbog državne intervencije tokom pandemije, imati uticaja na konačni rezultat novembarskih izbora.

PUBLIKACIJE

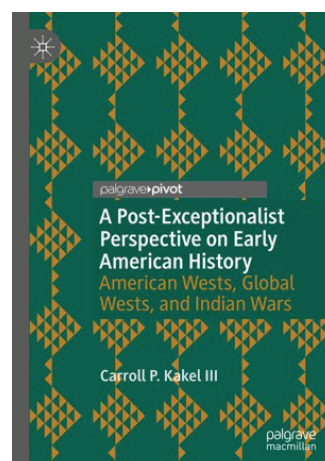
Kristin L. Hoganson, *The Heartland. An American History*, New York: Penguin Press, 2019.

Ovog meseca preporučujemo delo Kristin Hoganson, profesorke istorije na Univerzitetu Ilihoa. Glavni cilj monografije je da preispita da li je istinita uvrežena predstava da je Srednji Zapad monolitna, ruralna, izolovana celina, zatočena između dinamičnih obalskih krajeva SAD. Uzorak za ovaj opit je paradigmatski gradić Urbana-Šampejn, i njegovo ruralno okruženje centralnog Ilihoa, od sredine XVIII veka do sredine XX veka. Autorka knjigu započinje dekonstrukcijom mita o tvrdom jezgru Amerike u vreme kada Urbana-Šampejn nije bilo mesto usred SAD, nego na njenim obodima. Istorija proterivanja i uništavanja starosedelačkog plemena Kikapu, podseća da je i srce Amerike bilo nekad tuđa zemlja. Izolovanost od sveta, karakteristiku koju mit pripisuje Srednjem Zapadu, Hoganson opovrgava kombinovanjem pristupa lokalne i globalne istorije. Ona na brojnim primerima pokazuje kako su uzgajivači stoke i poljoprivrednih kultura centralnog Ilihoa bili zainteresovani za transkontinentalnu saradnju. Ukazujući na to da je istorija Urbana-Šampejna i njegove okoline daleko od stereotipa koji podrazumeva statičnost i izolovanost, autorka implicitno poziva da se problematizuje odnos mita i prošle stvarnosti drugih geografskih celina koje su deo nacionalnih mitologija.

Carroll P. Kakel, *A Post-Exceptionalist Perspective on Early American History. American Wests, Global Wests, and Indian Wars*, Cham: Palgrave Macmillan, 2019.

U svojoj knjizi, Kerol Pit Kejkel ne preispituje samo jedan mit, nego čitavu američku istoriju. Ovaj predavač na Univerzitetu Džon Hopkins i ranije se bavio američkim Zapadom, i to u svojoj doktorskoj tezi u kojoj je upoređivao genocid nad Indijancima sa nacističkim genocidom u istočnoj Evropi. Knjiga je zamišljena kao sinteza koja treba da predstavi ranu američku istoriju sa naglaskom na kolonijalizam, ekspanzionizam i genocid nad starosedeocima, koji su često van fokusa istraživača. Ona hronološki prati američku istoriju od osnivanja prvih evropskih naseobina, preko osvajanja predela s one strane Apalača i Misisipija, do pokoravanja Filipina. Pored toga što tumači ranu američku istoriju kroz prizmu eksproprijacije zemlje starosedelaca koju je pratio genocid, autor tvrdi i da su karakteristike američkog modela ekspanzije preuzeli i drugi imperijalistički projekti, najpre nemački i japanski. Autorova želja je da perspektiva starosedelaca ne bude isključena iz savremenog američkog sećanja i samorazumevanja. Ne bi li načinio korake u promeni dominantnog narativa, on čak nudi zamene za uvrežene termine koji služe da ublaže ili opravdaju počinjene zločine.

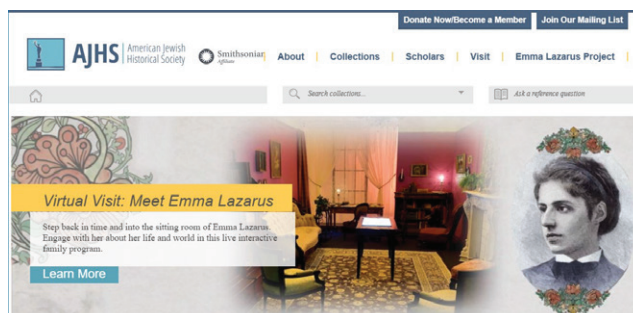

KORISNI LINKOVI

The American Jewish Historical Society

<https://ajhs.org/>

The American Jewish Historical Society, društvo osnovano krajem XIX veka u Njujorku, predstavlja najstariju naučnu i kulturnu instituciju jedne etničke grupe na američkom tlu. Njen vebsajt pruža posetiocima uvid u objavljene publikacije, virtuelne muzejske postavke, izložbe, kao i digitalizovane kolekcije bibliotečke i arhivske građe. Arhiv ove organizacije raspolaže izuzetnom bazom od preko 25 miliona dokumenata, knjiga, novina, rukopisa, fotografija i drugih izvora koji svedoče o prisustvu i značaju jevrejske zajednice u Americi. Deo digitalizovane građe ove institucije pohranjen je u okviru najvećeg repozitorijuma jevrejske istorije u Americi, *Center for Jewish History*. Pristup željenom sadržaju korisnicima je omogućen pretragom putem ključne reči, ili u naprednijoj varijanti, odabirom tipa izvora, jezika ili hronološke odrednice. Mesec maj od 2006. godine u Americi se obeležava kao *Jewish American Heritage Month*, sa idejom da se oda počast jevrejskom doprinosu američkoj kulturi, umetnosti, nauci, ekonomiji i politici.

The GLBT Historical Society

<https://www.glbthistory.org/>

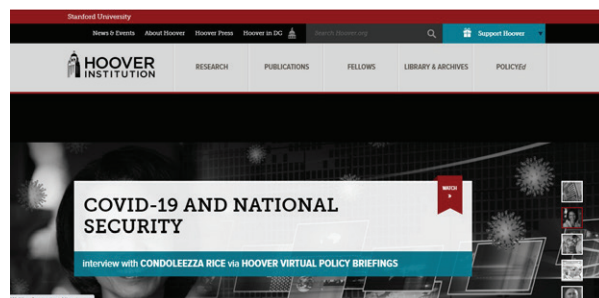
Među brojnim radikalnim društvenim promenama i pokretima koji su obeležili američku istoriju 1960-ih godina, pobuna u njujorškom baru *Stonewall Inn* koja se dogodila juna 1969. zauzima izuzetno važno mesto u procesu borbe za prava LGBT+ zajednice. U znak sećanja na taj događaj, jun se smatra *LGBTQ Pride Month-om* i u to vreme se obeležavaju brojni simpozijumi, radionice, koncerti, parade i druga dešavanja. U znak podrške Mescu ponosa, predstavljamo *The GLBT Historical Society*, koji uz bogat arhiv i muzej, još od 1980-ih predstavlja lidera u prikupljanju građe i popularizaciji istorije i kulture ove zajednice, sa ciljem edukacije i promovisanja liberalnih vrednosti i socijalne pravde. Vebsajt ove organizacije posetiocima omogućava pregled virtuelnih izložbi, aktuelnih projekata i događaja, kao i veliki broj digitalizovanih kolekcija. Odabrani digitalizovani arhivski materijal koji obuhvata dokumente, rukopise, periodiku, fotografije, audio i video zapise, grupisan je u okviru kolekcija pored kojih se nalazi kratak opis sadržaja. Veliki broj raznovrsnog materijala predstavlja nezaobilaznu bazu podataka za istraživanja u ovoj oblasti.

The Hoover Institution

<https://www.hoover.org/>

Herbert Huver, 31. američki predsednik i pasionirani kolekcionar knjiga, 1919. godine donirao je Univerzitetu Stanford, čiji je bio alumnista, finansijska sredstva za nabavku knjiga i drugog materijala o Prvom svetskom ratu. Vremenom su se iz te kolekcije najpre razvili biblioteka i arhiv, a zatim i čitava istraživačka institucija koja okuplja eminentne naučnike iz različitih naučnih disciplina. Na veb sajtu ove institucije mogu se pronaći analize aktuelnih dešavanja iz domena američke spoljne i unutrašnje politike, ali i geopolitike, međunarodnih odnosa, ekonomije i političke ekonomije. U okviru arhivske građe dostupni su raznovrsni izvori iz XX i XXI veka, razvrstani u preko 6000 kolekcija iz 171 zemlje, a deo njih je i digitalizovan. Arhivsku, ali i bibliotečku građu moguće je pretraživati prema ključnoj reči, temi, geografskom području ili tipu izvora. Studentima i istraživačima zainteresovanim za proučavanje političkih, ekonomskih i društvenih promena u XX veku sajt ove institucije svakako predstavlja neizostavnu instancu.

NAJAVE, KONFERENCIJE I KONKURSI

Ambasada SAD otvorila je konkurs za Hubert H. Humphrey Fellowship. Rok za prijavu je 15. avgust 2020.

Opširnije na:

<https://rs.usembassy.gov/hubert-h-humphrey-fellowship-program-competition-academic-year-2021-2022/>

U junu se obeležava **Mesec ponosa** LGBT+ zajednice (**LGBT Pride Month**), u znak sećanja na pobunu u Stounvolu (Stonewall Riot), koja je počela 28. juna 1969, kada su se pripadnici LGBT+ zajednice pobunili protiv policijske racije i sistematskih progona seksualnih manjina. Kao podsećanje na ovaj događaj, od 28. juna 1970. se u Njujorku organizuje Prajd/Parada ponosa. Ovogodišnji, jubilarni njujorški Prajd, otkazan je zbog pandemije. Mesec ponosa je prilika za javno iskazivanje podrške LGBT+ osobama i jačanje njihove ravnopravnosti u društvu.

